

Regeringens proposition

1982/83:107

om ändring i trafikskadelagen (1975:1410);

beslutad den 17 februari 1983.

Regeringen föreslår riksdagen att anta det förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll ovannämnda dag.

På regeringens vägnar

OLOF PALME

OVE RAINER

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att trafikförsäkringar för registrerade motorfordon får sägas upp av försäkringstagaren endast om fordonet har avställt, avregistrerats eller överlåtits till någon annan. En bestämmelse om detta tas in i trafikskadelagen (1975:1410). Bestämmelsen avses träda i kraft den 1 juli 1983.

Förslag till

Lag om ändring i trafikskadelagen (1975:1410)

Härigenom föreskrivs att 2, 5, 16, 24 och 31–34 §§ trafikskadelagen (1975:1410)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Trafikförsäkring skall finnas för motordrivet fordon som är registrerat *här i landet* och ej är avställt samt för annat motordrivet fordon som brukas i trafik *här*. Försäkringsplikten *fullgöres* av fordonets ägare. Innehas fordonet på grund av kreditköp med förbehåll om återtaganderätt eller innehas det med nyttjanderätt för bestämd tid om minst ett år, *fullgöres* dock försäkringsplikten av innehavaren.

*Föreslagen lydelse*2 §²

Trafikförsäkring skall finnas för motordrivet fordon som är registrerat *i bilregistret* och ej är avställt samt för annat motordrivet fordon som brukas i trafik *här i landet*. Försäkringsplikten *fullgörs* av fordonets ägare. Innehas fordonet på grund av kreditköp med förbehåll om återtaganderätt eller innehas det med nyttjanderätt för bestämd tid om minst ett år, *fullgörs* dock försäkringsplikten av innehavaren.

Trafikförsäkring för ett motordrivet fordon som har registrerats i bilregistret kan genom uppsägning av försäkringstagaren upphöra att gälla endast om

1. *fordonet inte längre är registrerat i bilregistret,*

2. *fordonet är avställt, eller*

3. *försäkringstagarens skyldighet att hålla fordonet försäkrat har upphört av någon annan anledning.*

Andra stycket skall inte tillämpas, om för fordonet gäller trafikförsäkring hos en annan försäkringsanstalt.

5 §³

Trafikförsäkring meddelas av försäkringsanstalt som har fått tillstånd därtill av regeringen. Försäkringsanstalt som har fått sådant tillstånd är skyldig att på begäran meddela trafikförsäkring *och att utfärda bevis därom enligt formulär som försäkringsinspektionen fastställer.*

Trafikförsäkring meddelas av försäkringsanstalt som har fått tillstånd därtill av regeringen. Försäkringsanstalt som har fått sådant tillstånd är skyldig att på begäran meddela trafikförsäkring.

¹ Lagen omtryckt 1977:949.

² Senaste lydelse 1978:452.

³ Senaste lydelse 1980:40.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

I tillstånd som avses i första stycket kan skyldigheten att meddela trafikförsäkring begränsas till att gälla försäkring åt personer som tillhör viss yrkesgrupp eller intressegrupp eller som är bosatta inom visst område.

16 §

Beträffande motordrivet fordon som med stöd av 4 § 2 har undantagits från trafikförsäkringsplikt och som saknar trafikförsäkring svarar samtliga försäkringsanstalter, som vid skadetillfället hade tillstånd att meddela trafikförsäkring, solidariskt för den trafikskadeersättning som skulle ha utgått, om försäkring hade funnits.

I fråga om fordon som är försäkringspliktigt men som saknar trafikförsäkring har de försäkringsanstalter som avses i första stycket samma ersättningsansvar som anges där. För sakskada som tillfogas den försäkringspliktige gäller dock detta ansvar endast i fall då fordonet brukades olovligen av annan och antingen ej var registrerat *här i landet* eller var avställt.

I fråga om fordon som är försäkringspliktigt men som saknar trafikförsäkring har de försäkringsanstalter som avses i första stycket samma ersättningsansvar som anges där. För sakskada som tillfogas den försäkringspliktige gäller dock detta ansvar endast i fall då fordonet brukades olovligen av annan och antingen ej var registrerat *i bilregistret* eller var avställt.

De försäkringsanstalter som avses i första stycket svarar även solidariskt för den trafikskadeersättning som skulle ha utgått från trafikförsäkringen för motordrivet fordon vars identitet ej kan fastställas.

24 §

I fall som avses i 16 § fördelas försäkringsanstalternas inbördes ersättningsansvar efter förhållandet mellan beloppen av de premier för direkt tecknade trafikförsäkringar som för var och en av dem belöper på näst föregående kalenderår.

Trafikskadeersättning som har utgetts enligt 16 § andra stycket får intill en tiondedel av det basbelopp som anges i 21 § krävas åter från den som var skyldig att ha trafikförsäkring. Ersättningen får dock ej krävas åter, om fordonet vid skadetillfället brukades olovligen av annan och antingen ej var registrerat *här i landet* eller var avställt.

Trafikskadeersättning som har utgetts enligt 16 § andra stycket får intill en tiondedel av det basbelopp som anges i 21 § krävas åter från den som var skyldig att ha trafikförsäkring. Ersättningen får dock ej krävas åter, om fordonet vid skadetillfället brukades olovligen av annan och antingen ej var registrerat *i bilregistret* eller var avställt.

Har trafikskadeersättning utgetts enligt 16 § tredje stycket och blir fordonet sedermera känt, får ersättningen krävas åter från den försäkringsanstalt som har meddelat trafikförsäkring för fordonet.

31 §

Saknas föreskriven trafikförsäkring för motordrivet fordon som är registrerat *här i landet* och ej är avställt, har trafikförsäkringsföreningen rätt till gottgörelse (trafik-

Saknas föreskriven trafikförsäkring för motordrivet fordon som är registrerat *i bilregistret* och ej är avställt, har trafikförsäkringsföreningen rätt till gottgörelse (trafik-

Nuvarande lydelse

försäkringsavgift) av den försäkringspliktige för den tid denne har underlåtit att fullgöra sin försäkringsplikt.

Trafikförsäkringsavgift bestämmes på grundval av de årspremier för trafikförsäkring som har tillämpats här i landet under den tid trafikförsäkring har saknats. Avgiften får med tio procent överstiga högsta försäkringspremie för fordon av samma beskaffenhet och med samma användningsätt och geografiska anknytning som det oförsäkrade fordonet. Förhöjning av premie på grund av omständigheter som ger anledning till antagande att fordonet med hänsyn till innehavarens person utgör särskild risk i trafiken får dock beaktas endast om sådana omständigheter föreligger i det särskilda fallet.

Utan hinder av andra stycket får trafikförsäkringsavgift tagas ut med femtio kronor för tid till dess trafikförsäkring tecknas eller försäkringsplikten upphör.

Domstol kan sätta ned trafikförsäkringsavgift, om särskilda skäl föreligger. I fråga om preskription av trafikförsäkringsavgift äger 28 § första stycket motsvarande tillämpning.

32 §

Saknas föreskriven trafikförsäkring för motordrivet fordon som är registrerat *här i landet* och ej är avställt, kan den försäkringspliktige föreläggas vid vite att fullgöra sin försäkringsplikt.

Saknas föreskriven trafikförsäkring för motordrivet fordon som är registrerat *i bilregistret* och ej är avställt, kan den försäkringspliktige föreläggas vid vite att fullgöra sin försäkringsplikt.

Föreläggande som avses i första stycket meddelas av länsstyrelsen i det län där den försäkringspliktige har sin adress enligt bilregistret. Mot sådant föreläggande får talan ej föras.

33 §

Saknas föreskriven trafikförsäkring när motordrivet fordon som ej är registrerat *här i landet* eller som är avställt brukas i trafik *här* av den försäkringspliktige eller av annan med dennes tillstånd, dömes den försäkringspliktige till böter.

Saknas föreskriven trafikförsäkring när motordrivet fordon som ej är registrerat *i bilregistret* eller som är avställt brukas i trafik *här i landet* av den försäkringspliktige eller av annan med dennes tillstånd, dömes den försäkringspliktige till böter.

Fortsätter den försäkringspliktige under tid då han står under åtal för förseelse som avses i första stycket att begå sådan förseelse, skall vad han har gjort sig skyldig till före varje åtal anses som särskilt brott.

34 §⁴

Förare av moped skall under färd *här i landet* medföra bevis om att mopeden är trafikförsäkrad och på

Förare av moped skall under färd *här i landet* medföra bevis om att mopeden är trafikförsäkrad och på

⁴ Senaste lydelse 1980:1140.

Nuvarande lydelse

anmodan visa upp detta för trafikinspektör, bilinspektör eller polisman.

Föreslagen lydelse

anmodan visa upp detta för bilinspektör eller polisman.

Den som bryter mot första stycket döms till böter, högst ettusen kronor. Han är dock fri från ansvar, om han senast tredje vardagen efter förseelsen styrker hos polismyndighet att han hade bevis om trafikförsäkring vid tiden för förseelsen samt omständigheterna ger vid handen att förseelsen har berott på tillfälligt förbiseende.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1983.

JUSTITIEDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1983-01-26

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, och statsråden I. Carlsson, Lundkvist, Feldt, Sigurdson, Leijon, Hjelm-Wallén, Peterson, Rainer, Boström, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Holmberg, Hellström, Thunborg

Föredragande: statsrådet Rainer

Lagrådsremiss om ändring i trafikskadelagen (1975:1410)

1 Inledning

Den 1 november 1978 infördes ett system med trafikförsäkringsavgifter för dem som underlåter att hålla trafikförsäkring för registrerade motorfordon. Avgifterna tas ut av trafikförsäkringsföreningen, som också centralt driver in försäkringsbolagens krav på obetalda trafikförsäkringspremier. Under år 1982 sände föreningen ut drygt 315 000 betalningsanmaningar med krav på trafikförsäkringsavgifter och obetalda trafikförsäkringspremier.

För att få del av erfarenheterna av avgiftssystemet och för att undersöka om det stora antalet trafikförsäkringsavgifter kan nedbringas genom olika åtgärder anordnade justitiedepartementet den 2 juni 1982 en hearing med företrädare för Stockholms tingsrätt, riksskatteverket, trafiksäkerhetsverket, trafikförsäkringsföreningen, Motorbranschens riksförbund, Motormännens riksförbund, KAK och Motorförarnas helnykterhetsförbund. Vid hearingen framkom att avgiftssystemet i stort sett har fungerat väl. Från flera håll framfördes dock önskemål om att åtgärder vidtas för att hindra att en trafikförsäkring sägs upp av försäkringstagaren innan hans skyldighet att hålla försäkringen har upphört. Denna fråga har därför tagits upp till behandling i justitiedepartementet.

Med anledning av riksdagens beslut den 15 april 1982 om att alla motopederska skall registreras (se TU 1981/82:26, rskr 231) uppdrog regeringen den 3 juni 1982 åt trafiksäkerhetsverket att överväga bl.a. vilka författningsändringar som behövs för att beslutet skall kunna genomföras. I skrivelse den 9 november 1982 till regeringen anmälde trafiksäkerhetsverket att en ändring borde göras i 2 § trafikskadelagen (1975:1410). Även denna lagändring, liksom några andra ändringar i trafikskadelagen, behandlas i det följande. I denna del har jag samrått med chefen för kommunikationsdepartementet.

Under lagstiftningsärendets beredning har kontakt tagits, förutom med dem som deltagit i den förut nämnda hearingen, med Försäkringsbranschens service AB.

2 Nuvarande förhållanden

Bilar, motorcyklar och andra motordrivna fordon är *registrerade* i bilregistret, som förs av trafiksäkerhetsverket. Utan att vara registrerade får dessa fordon inte brukas (8 § bilregisterkungörelsen, 1972:599). Mopeder registreras f.n. inte. Riksdagen har emellertid beslutat att alla mopeder skall registreras (TU 1981/82:26, rskr 231). Inom regeringskansliet pågår arbete för att genomföra riksdagens beslut.

I vissa fall, bl.a. när ett registrerat fordon har skrotats, kan fordonet *avregistreras* från bilregistret. När avregistrering har skett, erhåller fordonsägare ett meddelande om detta från bilregistret.

I bilregistret antecknas även när ett registrerat fordon *byter ägare*. Den nye ägaren, och i de flesta fall även den förre ägaren, är skyldig att anmäla ägarbytet till bilregistret inom en vecka från överlåtelsen (51 § bilregisterkungörelsen). Den förre ägaren får kort därefter (i regel inom två veckor) ett meddelande från bilregistret om att han inte längre är registrerad som ägare till fordonet. Den nye ägaren får ett registreringsbevis, varav framgår att han är registrerad i bilregistret som ägare.

Ett fordon som är registrerat i bilregistret kan *avställas*. Det innebär i huvudsak att fordonet alljämt skall vara registrerat men att det (med vissa undantag) inte får brukas (37 § bilregisterkungörelsen). Begäran om avställning kan göras av fordonets ägare. När ett fordon har avställts, får fordonets ägare inom någon vecka ett nytt registreringsbevis för fordonet, varav framgår att det är avställt. Om ett fordon avställs, slipper ägaren betala vägtrafikskatt för avställningstiden (2 § första stycket vägtrafikskattelagen, 1973:601). Han behöver inte heller låta kontrollbesiktiga fordonet när det är avställt (jfr 85 § och 84 § andra stycket fordonskungörelsen, 1972:595).

Enligt 2 § trafikskadelagen (1975:1410) skall *trafikförsäkring* finnas för motordrivna fordon som är registrerade här i landet och ej är avställda samt för andra motordrivna fordon som brukas i trafik här. Försäkringsplikten skall normalt fullgöras av fordonets ägare. Staten är inte skyldig att hålla trafikförsäkring. Det finns även vissa andra undantag.

Trafikförsäkring meddelas av försäkringsanstalter som har fått regeringens tillstånd till det (5 § trafikskadelagen). Uppstår trafikskada skall ersättning betalas av försäkringsanstalterna enligt reglerna i trafikskadelagen.

Ett försäkringspliktigt fordon kan sakna trafikförsäkring därför att ägaren har underlåtit att teckna försäkring för fordonet. Andra anledningar kan vara att ägaren har sagt upp försäkringen utan att teckna ny försäkring

eller att försäkringsanstalten har sagt upp försäkringen därför att försäkringspremien inte har betalats.

När avtal om trafikförsäkring för ett motordrivet fordon som är registrerat här i landet har upphört att gälla, skall försäkringsanstalten anmäla detta hos trafiksäkerhetsverket (16 § trafikförsäkringsförordningen, 1976:359).

I fråga om fordon som är försäkringspliktiga men som saknar trafikförsäkring svarar de försäkringsanstalter, som vid skadetillfället hade tillstånd att meddela trafikförsäkring, solidariskt för den trafikskadeersättning som skulle ha utgått om försäkring hade funnits (16 § trafikskadelagen). Försäkringsanstalterna företräds i dessa fall av *trafikförsäkringsföreningen*, där de är medlemmar (30 § trafikskadelagen).

Saknas föreskriven trafikförsäkring för ett motordrivet fordon som är registrerat här i landet och inte är avställt, har trafikförsäkringsföreningen rätt till gottgörelse (*trafikförsäkringsavgift*) av den försäkringspliktige för den tid denne har underlåtit att fullgöra sin försäkringsplikt (31 § trafikskadelagen). Trafikförsäkringsavgifterna bestäms på grundval av de årspremier för trafikförsäkring som har tillämpats här i landet under den tid trafikförsäkring har saknats. Avgiften får med tio procent överstiga högsta försäkringspremien för fordon av samma beskaffenhet och med samma användningssätt och geografiska anknytning som det oförsäkrade fordonet. Trafikförsäkringsavgiften får dock alltid uppgå till 50 kr. för tiden till dess att trafikförsäkring tecknas eller försäkringsplikten upphör. Domstol kan sätta ned trafikförsäkringsavgiften, om det finns särskilda skäl.

Trafikförsäkringsavgifterna tillfaller trafikförsäkringsföreningen och är alltså av privaträttsligt slag. Föreningen administrerar avgiftssystemet med hjälp av automatisk databehandling och på grundval av uppgifter i bilregistret. Betalas inte trafikförsäkringsavgiften frivilligt, får föreningen vända sig till domstol och framställa sina krav där. Detta sker vanligen genom ansökan om betalningsföreläggande. Bestrids föreläggandet, kan föreningen få ärendet hänskjutet till vanlig rättegång. Om däremot föreläggandet inte bestrids, utfärdar domstolen ett slutbevis i målet om betalningsföreläggande. På grundval av slutbeviset eller domstolens dom i ett hänskjutet mål kan föreningen ansöka hos kronofogdemyndigheten om utmätning av den försäkringspliktiges tillgångar till täckande av avgiften jämte kostnader.

Systemet med trafikförsäkringsavgifter fungerar i huvudsak på följande sätt. Så snart ett fordon har noterats som oförsäkrat i bilregistret meddelar trafiksäkerhetsverket detta till trafikförsäkringsföreningen, som i förekommande fall också får uppgift om att fordonsägaren resterar i skuld för förfallna försäkringspremier. Ungefär en vecka därefter tillställs fordonsägaren ett meddelande från trafiksäkerhetsverket. I detta uppmanas han att snarast ta en trafikförsäkring samtidigt som han erinras om vad som annars kan hända. När fordonet har varit oförsäkrat i ca 30 dagar sänder

föreningen ut en betalningsanmaning, i vilken fordonsägaren krävs på trafikförsäkringsavgift för den tid fordonet har varit oförsäkrat samt på eventuellt obetalda premier. Betalar fordonsägaren inte föreningens fordran, sänder föreningen omkring en månad senare ett kravbrev enligt 5 § inkassolagen (1974:182). I detta krävs fordonsägaren åter på de belopp som betalningsanmaningen avsåg samt på ersättning för inkassokostnaden. I fall då fordonsägaren inte hade tagit försäkring när betalningsanmaningen sändes ut, innehåller kravbrevet även krav på trafikförsäkringsavgift för den tid efter betalningsanmaningen som fordonet har varit oförsäkrat. Om fordonsägaren omkring en månad senare inte har betalt de krävda beloppen, ansöker föreningen om betalningsföreläggande.

Fullgör fordonsägaren ändå inte sin försäkringsplikt, kräver föreningen honom senare på trafikförsäkringsavgift för den ytterligare tid som han har saknat trafikförsäkring.

Från trafikförsäkringsföreningen har inhämtats att föreningen under åren 1979–1982 har vidtagit åtgärder för att driva in trafikförsäkringsavgifter och obetalda premier enligt vad som framgår av följande tabell.

År	Betalningsanmaningar	Krav enligt 5 § inkassolagen	Ansökningar om betalningsföreläggande
1979	294 533	121 014	52 712
1980	279 371	115 324	71 829
1981	335 830	115 088	64 118
1982	316 852	109 875	65 690

År 1980 ansökte föreningen i 47 731 fall om utmätning för trafikförsäkringsavgifter. Motsvarande siffra är 46 837 för år 1981 och 43 294 för år 1982.

Saknas föreskriven trafikförsäkring för ett motordrivet fordon som är registrerat här i landet och inte är avställt, kan länsstyrelsen förelägga den försäkringspliktige vid vite att fullgöra sin försäkringsplikt (32 § trafikskadelagen).

Om ett motordrivet fordon, som inte är registrerat här i landet (t.ex. en moped) eller som är avställt, brukas i trafik här av den försäkringspliktige eller av någon annan med den försäkringspliktiges tillstånd, straffas den försäkringspliktige med böter (33 § trafikskadelagen).

3 Föredragandens överväganden

3.1 Uppsägning av trafikförsäkring

Skyldigheten att hålla trafikförsäkring för ett registrerat motorfordon gäller ända till dess att fordonet har avställts, avregistrerats eller avyttrats. Många försäkringstagare tror emellertid att försäkringsplikten upphör i och

med att de säger upp försäkringen hos försäkringsbolaget och vidtar därför inte någon ytterligare åtgärd. Sålunda inträffar det inte sällan att en försäkring sägs upp därför att fordonet inte längre används men utan att det har avställts, avregistrerats eller överlåtits till någon annan. Det kan också förekomma att försäkringstagaren i samband med att försäkringen sägs upp ansöker om avställning eller avregistrering av fordonet men att det av olika skäl dröjer innan denna ansökan kan bifallas. Om försäkringsbolaget godtar uppsägningen, är fordonet oförsäkrat till dess att avställningen eller avregistreringen har genomförts, och trafikförsäkringsavgift utgår då för denna tid.

Det är givetvis angeläget att inte någon av okunnighet om gällande regler drabbas av en trafikförsäkringsavgift. Av denna anledning har trafikförsäkringsföreningen i skilda sammanhang, bl.a. i cirkulär till sina medlemmar, rekommenderat försäkringsbolagen att uppmana försäkringstagare som vill säga upp sin trafikförsäkring att i förekommande fall först se till att fordonet avregistreras eller avställs och därefter återkomma med uppsägningen. Rekommendationen tar dock sikte bara på de fall när försäkringstagaren tar kontakt med försäkringsbolaget genom ett personligt besök eller per telefon. Försäkringsbolagen har inte heller någon skyldighet att iaktta denna rekommendation.

Enligt min mening bör man fullfölja den tanke som ligger bakom trafikförsäkringsföreningens rekommendation och genom en ändring i trafikskadelagen hindra att en uppsägning av försäkringstagaren får verkan innan hans skyldighet att hålla trafikförsäkring har upphört.

Om en försäkringstagare vill säga upp sin trafikförsäkring bör han således i fortsättningen — när det gäller registrerade fordon — vara skyldig att visa att fordonet har avregistrerats eller avställts eller att äganderätten till fordonet har överlåtits på en annan person. Det kan ske t.ex. genom företeende av den skriftliga bekräftelse på avregistrering resp. avställning som fordonsägaren får från bilregistret eller genom företeende av överlåtelsehandling eller meddelande från bilregistret varav framgår att försäkringsplikten har övergått på annan person. Även vissa andra skäl kan i undantagsfall vara giltig grund för uppsägning (jfr 3 § trafikskadelagen).

Om försäkringsanstalten vid uppsägningstillfället redan har tillgång till uppgifter som ger vid handen att försäkringstagaren inte längre är skyldig att hålla försäkring för fordonet, krävs självfallet ingen ytterligare utredning.

En trafikförsäkring bör självfallet få "flyttas över" till en annan försäkringsanstalt i samma utsträckning som f.n., dvs. när det är tillåtet enligt lag eller avtal.

Vad som har anförts nu tar sikte endast på uppsägning av trafikförsäkring för motordrivna fordon som är registrerade i bilregistret (jfr följande avsnitt). I fråga om sådana motordrivna fordon som är trafikförsäkringspliktiga bara när de brukas i trafik här i landet finns inget behov av motsvarande regler.

3.2 Trafikförsäkring för mopeder

Enligt 2 § trafikskadelagen gäller beträffande motordrivna fordon som inte är registrerade här i landet att trafikförsäkring skall finnas när de brukas i trafik här. Mopeder, som f.n inte registreras, behöver alltså inte vara trafikförsäkrade så länge de inte brukas.

I sin skrivelse den 9 november 1982 till regeringen (se avsnitt 1) har trafiksäkerhetsverket framhållit att 2 § trafikskadelagen bör ändras, så att inte alla mopeder – oavsett om de brukas eller ej – blir trafikförsäkringspliktiga när riksdagens beslut om registrering av mopeder genomförs. Någon sådan utökning av försäkringsplikten torde enligt verket inte ha varit avsedd.

Jag har inhämtat att trafiksäkerhetsverket avser att föreslå att mopederna registreras i ett särskilt mopedregister och inte i bilregistret.

Jag instämmer med trafiksäkerhetsverket i att mopeder inte bör vara försäkringspliktiga enbart av det skälet att de i fortsättningen registreras i ett mopedregister. Bestämmelserna i 2 § trafikskadelagen om trafikförsäkringsplikt för registrerade fordon bör därför ändras så att det framgår att därmed avses endast fordon som är registrerade i bilregistret. Även i 16, 24, 31, 32 och 33 §§ i lagen bör en motsvarande ändring göras.

3.3 Bevis om trafikförsäkring m.m.

I 5 § trafikskadelagen finns en skyldighet för trafikförsäkringsanstalter att utfärda bevis om trafikförsäkring enligt formulär som försäkringsinspektionen fastställer. Beviset skall utfärdas varje gång en trafikförsäkring meddelas oavsett om försäkringstagaren begär det eller ej.

Enligt min mening är det inte motiverat att ha kvar denna ovillkorliga skyldighet att utfärda bevis om trafikförsäkring. Det är bara förare av mopeder som alltid behöver ha ett sådant bevis (34 § trafikskadelagen). Beviset behövs också när ett fordon skall föras in i en exportvagnsförteckning eller meddelas interimslicens. I övrigt gäller emellertid numera att uppgiften i bilregistret om att en gällande trafikförsäkring finns för fordonet är tillräckligt bevis t.ex. vid registrering av fordon (12 § bilregisterkungörelsen). Jag anser därför att bevis om trafikförsäkring normalt bör utfärdas bara när försäkringstagaren begär det. Gäller försäkringen en moped, bör dock som hittills ett bevis utfärdas utan någon begäran.

Jag förordar vidare att de bestämmelser om trafikförsäkringsbevis som alljämt behövs förs över från trafikskadelagen till trafikförsäkringsförordningen (1976:359).

I 34 § trafikskadelagen finns en skyldighet för mopedförare att visa upp bevis om trafikförsäkring för trafikinspektör, bilinspektör eller polisman.

Genom förordningen (1982:247) om ändring i förordningen (1967:654) med instruktion för trafiksäkerhetsverket har titeln trafikinspektör bytts ut

mot titeln distriktschef. Ändringen har trätt i kraft i maj 1982. Distriktscheferna har inte trafikinspektörernas befogenhet att kontrollera förare och fordon på väg. Ordet trafikinspektör bör därför utgå ur 34 § trafikskadelagen.

3.4 Ikraftträdande

Lagändringarna bör träda i kraft den 1 juli 1983. Några övergångsbestämmelser torde inte behövas.

4 Upprättat lagförslag

I enlighet med vad jag nu har anfört har inom justitiedepartementet upprättats ett förslag till lag om ändring i trafikskadelagen (1975:1410).

Förslaget bör fogas till regeringsprotokollet i detta ärende som *bilaga*.

5 Hemställan

Jag hemställer att lagrådets yttrande inhämtas över förslaget till lag om ändring i trafikskadelagen (1975:1410).

6 Beslut

Regeringen beslutar i enlighet med föredragandens hemställan.

LAGRÅDET

Utdrag
PROTOKOLL
vid sammanträde
1983-02-03

Närvarande: f.d. regeringsrådet Paulsson, regeringsrådet Delin, justitierådet Bengtsson.

Enligt protokoll vid regeringssammanträde den 26 januari 1983 har regeringen på hemställan av statsrådet och chefen för justitiedepartementet Rainer beslutat inhämta lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i trafikskadelagen (1975:1410).

Förslaget har inför lagrådet föredragits av byråchefen Anders Eriksson. Förslaget föranleder följande yttrande av *lagrådet*:

2 §

Enligt tredje stycket skall reglerna i andra stycket om förutsättningen för att en uppsägning av försäkringen skall godtas inte gälla om försäkringen enligt lag eller avtal upphör därför att försäkringstagaren tecknat trafikförsäkring hos en annan anstalt. Mot formuleringen kan invändas, att om försäkringen ändå upphör det inte finns någon anledning att enligt andra stycket pröva om en uppsägning är tillåten eller ej. Vad som i tredje stycket bör utsägas är endast, att andra stycket inte skall tillämpas om för fordonet gäller en trafikförsäkring hos en annan försäkringsanstalt. Lagrådet förordar en sådan ändring.

I övrigt föranleder förslaget ingen erinran från lagrådets sida.

JUSTITIEDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1983-02-17

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, och statsråden Lundkvist, Feldt, Sigurdson, Gustafsson, Leijon, Hjelm-Wallén, Andersson, Rainer, Boström, Bodström, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Holmberg, Hellström, Thunborg

Föredragande: statsrådet Rainer

Proposition om ändring i trafikskadelagen (1975:1410)

1 Anmälan av lagrådsyttrande

Föredraganden anmäler lagrådets yttrande¹ över förslag till lag om ändring i trafikskadelagen (1975:1410).

Föredraganden redogör för lagrådets yttrande och anför.

Jag biträder lagrådets ändringsförslag beträffande 2 § tredje stycket.

2 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att anta det av lagrådet granskade förslaget med vidtagen ändring.

3 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta det förslag som föredraganden har lagt fram.

¹ Beslut om lagrådsremiss fattat vid regeringssammanträde den 26 januari 1983.

Det remitterade lagförslaget¹

Förslag till

Lag om ändring i trafikskadelagen (1975:1410)²

Nuvarande lydelse

Trafikförsäkring skall finnas för motordrivet fordon som är registrerat *här i landet* och ej är avställt samt för annat motordrivet fordon som brukas i trafik *här*. Försäkringsplikten *fullgöres* av fordonets ägare. Innehas fordonet på grund av kreditköp med förbehåll om återtaganderätt eller innehas det med nyttjanderätt för bestämd tid om minst ett år, *fullgöres* dock försäkringsplikten av innehavaren.

Föreslagen lydelse

2 §³

Trafikförsäkring skall finnas för motordrivet fordon som är registrerat *i bilregistret* och ej är avställt samt för annat motordrivet fordon som brukas i trafik *här i landet*. Försäkringsplikten *fullgörs* av fordonets ägare. Innehas fordonet på grund av kreditköp med förbehåll om återtaganderätt eller innehas det med nyttjanderätt för bestämd tid om minst ett år, *fullgörs* dock försäkringsplikten av innehavaren.

Trafikförsäkring för ett motordrivet fordon som har registrerats i bilregistret kan genom uppsägning av försäkringstagaren upphöra att gälla endast om

- 1. fordonet inte längre är registrerat i bilregistret,*
- 2. fordonet är avställt, eller*
- 3. försäkringstagarens skyldighet att hålla fordonet försäkrat har upphört av någon annan anledning.*

Andra stycket gäller ej, om försäkringen enligt lag eller avtal upphör därför att försäkringstagaren har tecknat trafikförsäkring hos en annan försäkringsanstalt.

¹ Det remitterade lagförslaget överensstämmer med propositionens lagförslag utom vad gäller 2 §. Här anges endast den remitterade lydelsen av nämnda paragraf.

² Lagen omtryckt 1977:949.

³ Senaste lydelse 1978:452.

Innehåll

Proposition	1
Propositionens huvudsakliga innehåll	1
Lagförslag	2
Utdrag av protokoll vid regeringssammanträde den 26 januari 1983 ..	6
1 Inledning	6
2 Nuvarande förhållanden	7
3 Föredragandens överväganden	9
3.1 Uppsägning av trafikförsäkring	9
3.2 Trafikförsäkring för mopeder	11
3.3 Bevis om trafikförsäkring m.m.	11
3.4 Ikraftträdande	12
4 Upprättat lagförslag	12
5 Hemställan	12
6 Beslut	12
Utdrag av lagrådets protokoll den 3 februari 1983	13
Utdrag av protokoll vid regeringssammanträde den 17 februari 1983	
1 Anmälan av lagrådsyttrande	14
2 Hemställan	14
3 Beslut	14
 Bilaga	
Det remitterade lagförslaget	15